

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 19.11.2013
Sayı: 1181

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Engin ALTAY
Sinop Milletvekili

Rıza TÜRMEN
İzmir Milletvekili

Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili

Melda ONUR
İstanbul Milletvekili

Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

①

Haydar AKAR
Kocaeli Milletvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

Mustafa MOROĞLU
İzmir Milletvekili

Sedat KILIÇ
İstanbul Milletvekili

Naci KARATOPRAK
Balıkesir Mv.

Selahattin KARAAHMETOĞLU
Giresun Mv.

Gürsel TARKIN
İst Mv.

Ali ÖZGENÇ
İstanbul M.V.

Ayşe ESER DANIŞOĞLU
İstanbul Mv.

Selah RONEY
İstanbul Mv.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	26 Kasım 2013	E. No: 2/1867		
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
<i>[Signature]</i>	16	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
TBMM BAŞKANI	<i>[Signature]</i>			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
19 Kasım 2013
Numara:

KÜTÜPHANE
19 Kasım 2013
258768

GEREKÇE

Anayasamızın 60. Maddesinde “**Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.**” hükümleri yer almasına rağmen ev hizmetlerinde süresiz çalışanlar, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince sigortalı sayılmamaktadır.

Sigortalı sayılmayan ve çoğunluğu kadın olan yurttaşlarımız da güçlerinin azaldığı yaşlılık dönemlerini çok zor geçirdikleri gibi işlerine giderken veya işleri sırasında geçirdikleri kazalarda hayatlarını kaybettiklerinde geride bıraktıkları eşleri ve çocukları da dul-yetim aylığı alamamaktadır. Yasa gereği (bir ay gibi) sürekli çalışıp sigortalı olsalarbu defa da tazminat hakları olmamaktadır. Gerek eski 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse yeni 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, ev hizmetlerinde süresiz çalışanları sigortalı saymamaktadır. Kanun’un 6 ıncı maddesinin birinci fıkrası gereğince, “...Ev hizmetlerinde çalışanlar (ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç),” sigortalı sayılmamaktadırlar.Süreklilik kavramının ne olduğu da 4857 sayılı İş Kanunu’nda belirtmiştir ki, “Nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süresiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir”.

Gündelikçi veya temizlikçi kadınlar olsun ister aynı evde sürekli çalışan olsun hiçbir ev hizmetlisi hakkında İş Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır. 4857 sayılı İş Kanunu’nun 4 üncü maddesine göre ev hizmetlerinde çalışanlara İş Kanunu uygulanmamaktadır.Yani, ev hizmetlerinde çalışanlara,Kıdem tazminatı,İhbar tazminatı,Yıllık izin ücreti,Fazla mesai gibi haklar verilmez.

Ülkemizde yaklaşık 1,3 milyon ev hizmetlisi istihdamındaki kayıt dışılığı önlemek için, Avrupa’daki “banka kuponu formülü” hem çalışanı hem de işverenlerini kayıt altına almaya çözüm olabilecektir. Sistem,“Günlüğü 10 lira olan prim kuponlarını bankadan satın alan işverenlerin evlerinde gündelik çalışan kişiye gün sonunda hem ücretini hem de kuponunu vermesi;ev hizmetlisi çalışanın da o kuponları toplayıp SGK’ya götürüp, hizmetlerine ekletmesi” şeklinde işlemektedir.

Bu uygulamanın emsallerinin Avrupa’da olması ve sistemin sigortasız çalışan vatandaşların gelecek kaygılarına çözüm olması iyi bir örnektir. Önerilen kanun teklifinde gündelik ve süresiz çalışan vatandaşlarımızın işverenleri asgari ücretin günlük tutarının (34,05 Türk Lirası)%30’u (10,22 Türk Lirası) Sosyal Güvenlik ve % 5’i (1,72 Türk Lirası) oranında kıdem tazminatı primi öderler. Bu primlerin ödeme metodu ise Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanacak Sosyal Güvenlik fişleri/kuponları ile sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ev hizmetlerinde gündelik olarak süresiz çalışanların sigortalı sayılmasını engelleyen hükmün kanun metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Ev hizmetlerinde sürekli veya süresiz çalışanlar için işverenlerin asgari ücretin günlük tutarının yüzde 30'u oranında Sosyal Güvenlik ve yüzde 5'i oranında kıdem tazminatı primi ödemesini öngören düzenleme kanuna eklenmekte ve buna ilişkin yönetmeliğin SGK tarafından çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda ev hizmetlisi adına ödenen kıdem tazminatı primi ev hizmetlisinin emekliliği veya ödenen primlerin emekliliğine yetmemesi halinde 60 yaşında kendisine veya ölümü halinde mirasçılara ödenecektir”

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4-Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR ve GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-31/5/2006 ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kanun metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2-31/5/2006 ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81. maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ev hizmetlerinde sürekli veya süreksiz çalışanlar için işverenleri tarafından asgari ücretin günlük tutarının yüzde 30'u oranında Sosyal Güvenlik ve yüzde 5'i oranında Kıdem Tazminatı primi ödenir. Primlerin ödenmesi bankalar aracılığıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından satılacak Sosyal Güvenlik Günlük Prim Fişleri ile sağlanır. Sosyal Güvenlik Günlük Prim Fişlerinin şekli ve içeriği, verilme usulü ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu fıkra kapsamında ev hizmetlisi adına ödenen kıdem tazminatı primi ev hizmetlisinin emekliliği veya ödenen primlerin emekliliğine yetmemesi halinde 60 yaşında kendisine veya ölümü halinde mirasçılara ödenir.”

MADDE 3- Bu Kanun Resmi Gazete 'de yayımlanma tarihini takip eden yılbaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

